Ч. 241 Пятниця 28 жовтня (9 падолиста) 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Старостввах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Політика а сплетні.

Єсть богато людий, навіть і досить образованих, котрим не може ся то ніяк помістити в голові, що ведене, або, як то нераз кажуть — „роблене політики“ не єсть нічим иншим, як лиш залагоджуванем народних інтересів поміж двома або кількома народами в подібний спосіб, як залагоджує ся інтереси поміж двома сусідами, або поможи купцем а купуючим. Правда, суть люди, котрі на ціле житє, отже й народне дивлять ся так ідеально, що не можуть того й поняти, як то можна із справ народних робити інтерес; їм здає ся, що в справах народних можна просто рішати лиш словами: так, або ні, значить ся, або признати комусь, якомусь народови всї єго права, або не признавати ніяких, що ті, котрі заступають якийсь нарід, повинні і мусять домагати ся або всего або не приймати нічого, що лиш в части заспокоювало би їх жаданя. Люди, котрі в той спосіб понимають політику, готові найскорше до т. зв. опозициї.

Суть знов такі, котрі, що правда, знають, що політика єсть залагоджуванем інтересів народних в подібний спосіб, як залагоджують ся інтереси між поодинокими людьми, але то залагоджуване представляють они собі так, як той неретельний інтерес купецкий, в котрім одна сторона старає ся другу перехитрити, обманути. Не можна сказати, щоби в того рода погляді на політику не було трохи й рациї. Люди, бачите, завсїгди людьми, чи їх возьмемо яко одиниці найнизшого степеня, чи яко одиниці висшого степеня, яко народи. Істория преці учить нас, що були у народів і такі хвилї, коли політика вела ся на згубу цілого народу, що знаходили ся верховодячі люди в народі, котрі зраджували, ба, й продавали свій нарід. З того однакож ще не виходить, щоби політика не мала і не могла бути ретельним і честним інтересом. З того, що она приносить в своїх наслїдках якомусь народови, видко, яка єсть она. Але на всякий случай треба то мати на увазі, що політика, яка би она й не була, єсть завсїгди залагоджуванем інтересів народів в дорозї якогось порозуміня, умови, угоди, взаїмних уступок, концесий, обміни і т. д.

Коли із сего послїдного становища будемо дивити ся на політику, то мусимо признати, що як в залагоджуваню всяких інтересів ваґалї, так і в політицї єсть конче потрібна до якогось часу і до певної міри дискреция і задержане в тайнї даної справи. То єсть особливо там потрібне, де входять в гру многі і так ріжнородні чинники, котрі переведенем якоїсь справи могли би дуже утруднити, або таки й зовсїм не допустити до еї переведеня. Нинї коли при помочи часописий всяка полїтична акция дістає ся дуже скоро до відомости як найширших кругів і звертає їх увагу, така осторожність єсть тим більше потрібна. Звістно преції загально, що всякому інтересови можна дуже часто зашкодити передчасним розголошенем вістий о нїм. То само буває й в політицї. Для того то буває дуже часто, що деякі ґазети, котрі заступають якісь партийні або особисті інтереси, скоро не хотять допустити до чогось, пускають зараз в сьвіт всїлякі сплетнї і мають при тім двояку цїль: або хотять завчасу звернути увагу тих, котрі могли би своїми впливами до чогось недопустити, або хотять серед якоїсь суспільности викликати невдоволенє і тим спинити акцию тих, що заходять ся около якогось дїла.

Може нїгде не робили і не роблять політичні сплетні тілько зла як у нас. Можна сьміло сказати, що наша суспільність образувала ся политично лиш на самих сплетнях, бо у нас довгі літа піддержувано та й ще піддержує ся такі орґани, котрих задачею єсть ширити сплетнями в нашім народі невдоволенє і робити в нїм заколот на то, щоби розбивати его сили і ослабляти его до крайности. Многі з наших людий так вже навикли до того, що навіть вже не можуть розрізнити правди від сплетнї, ба, думають, що то навіть належить до політики ширити сплетнї і письменно і устно та що таким способом можна дуже добре прислужити ся народній справі — словом політичні сплетнї і крутарства війшли у нас в звичай і то уважає ся у нас „робленєм політики“. Многим нашим політикам здає ся, що они сплетнями і крутарствами прислужать ся народній справі і длятого пускають ся они на ту дорогу навіть сьвідомо і в добрій вірі.

Кажемо „в добрій вірі“, бо не хочемо й думати, щоби н. пр. ту сплетню, яку пустило недавно „Дїло“ в справах буковиньских Русинів, оно пустило умисно длятого, щоби зробити заколот межи Русинами і викликати між ними невдоволенє, хоч з другої сторони годї й того не признати, що „Дїло“ пустило ту сплетню не в иншій цїли, лиш в тій, щоби із свого партийного становища викликати невдоволенє серед Русинів против тих, котрі нинї заступають і буковиньско-рускі інтереси у Відни. В „Письмі з Буковини“ в ч. 238 „Дїла“ каже оно ось як: „Одною рукою дають, а другою беруть“. Такої „прихильности“ тепе-

---

83)

Матій Сандорф.

(Повість Юлія Верна).

(Дальше).

Антекірта.

В пятнайцять годин по тім, коли „Електрік ч. 2“ відплив від тріполітаньского побережа, дала побережна сторожа на Антекірті знати, що надпливає сей корабель: по полудни заплив він до порту.

Можна собі легко уявити, як повитали доктора всї вірні его піддані.

Хоч Сарі не грозила вже ніяка небезпечність, то все-таки постановлено, щоби нічогісенько не говорити о тій звязи, яка сполучає еї з доктором Антекіртом.

Граф Матій Сандорф хотів аж до послідної хвилї, аж до часу, коли би єму его діло вповні удало ся, позістати непізнаним. Стануло лиш на тім, що Петро, яко его син, заручив ся публично з Сарою на превелику радість цілого міста.

Можна також подумати собі, що діяло ся в серци пані Баторової, коли по тілько муках віддано Сару під еї опіку. Молода дівчина прийшла борзо до сил; кілька днів щастя вернули їй давне еї здоровле.

Що Поент Пескаде наставив був за ню своє власне житє, о тім ніхто не сумнївав ся. Але що він то уважав за щось зовсїм звичайного, то й не було иншого способу, як хиба єму за то лиш подякувати. Петро пригорнув его таки зовсім до свого серця, а доктор Антекірт лиш з любовю споглядав на него, бо він не хотів нічого й слухати. Впрочім своїм звичаєм всю заслугу в сїм предприємстві приписував Капови Матіфу.

— То єму належить ся за то подяка — говорив він бувало. — Він то все зробив. Коли-б мій Капуньо не був так зручно держав жердки в рівновазі, то я би не міг був одним скоком дістати ся до дому того падлюки Сіді Ґазама, а Сара була би певно забила ся на смерть, коли-б еї мій Капуньо не зловив був в свої руки.

— Та не кепкуй собі з мене.... не кепкуй — казав на то Кап Матіфу. — Не складай всего лиш на мене. А хиба-ж то не твоя була гадка....

— Та бо мовчи вже раз, Капе — обзивав ся тогди на то Поент Пескаде. На якого біса менї того? У мене нема на стілько сили, щоби всї ті похвали двигати на собі! Ти що иншого; у тебе.... Але ходім до огорода, будемо щось садити!

І Кап Матіфу мовчав; вернув до свого двірка і приймав там ґратуляциї, які єму складали, щоби не прогнївати малого Пескада.

Постановлено, що весїлє Сари і Петра має відбути ся в як найкоротшім часї, вже 9 го грудня. Петро, яко муж Сари, мав відтак постарати ся о то, щоби признано їй еї права та щоби она могла відобрати спадщину по ґрафі Сандорфі. Лист пані Торонталевої міг бути найліпшим доказом, хто єсть з роду молода дівчина, а коли-б було потреба, то банкір мусїв би дати формальне заявлене. Все то треба би аж по згаданім речинци зробити, бо Сара не мала ще тих літ, в котрих би можна упоминати ся о свої права. Ще шість недїль не ставало їй до вісімнайцяти літ.

Судьба Іспанця Карпени і банкіра Сіляса Торонталя мала аж тогди рішити ся, коли-б вже й Сарканій сидів в казематах на Антекіртї. Аж тогди довершило би ся цілком діло справедливости.

Але в тім самім часї був доктор змушений думати і над тим, як би обезпечити свою кольонію. Єго аґенти в Тріполісї і на Киренейскім півострові дали єму знати, що сенуситский рух стає чим раз більший, особливо же в Бенґазі, положенім найблизше коло острова. Межи Джарабубом, резиденциєю головного проводиря сенуситского братства, Сіді Могаммеда Ель-Магдія, а другорядними проводирями у всїх провінциях була безустанна звязь, котру удержували тайні післанцї. Доктор мусїв мати ся дуже на осторожности, бо сенусити не були нічим иншим, лиш потомками давних берберских розбишаків морских і ненавиділи кождого Европейця.

рішного правительства мають зазнати небавом буковиньскі Русини“.

Длячого так каже ся в згаданім письмі, пояснять кілька рядків низше слідуючі слова в нім: „....бо — як ходять певні слухи — наміряє правительство віддати надзір над рускими школами Румунови.... Єсть ним учитель Румун Янковский.... „Діло“ оперло ся отже на якихсь „певних слухах“ і пустило їх дальше в курс — в якій ціли, то хиба оно буде найліпше знати. О скілько ті слухи суть „певні“, нехай послужить доказом слідуюча допись з Відня, яку ми в сій справі нині одержали:

„Вість подана в „Ділі“ з дня 3 падолиста, мов-то Міністерство просьвіти наміряло надзір над наукою язика руского в школах народних і середних на Буковині віддати в руки п. Янковского — та вість зовсім єсть безосновна і тенденцийна. Безосновна, бо Міністерство просьвіти не рефлектує зовсім на п. Янковского і власти краєві буковиньскі не поклали п. Янковского в пропозицию; тенденцийна — бо як инакше назвати коментар, доданий до сеї вісти, що „новий курс“ політики правительства супротив Русинів одною рукою дав їм дещо, а другою відбирає. Правительство центральне заходить ся нинї щиро коло двигненя Русинів буковиньских, а доказом того єсть: намірене, засновати в Чернівцях рускі паралельні кляси при новій ґімназиї німецкій; намірене, дати нинїшному митрополитови суфраґана-Русина; намірене, засновати в Чернівцях дївочу школу руску побіч румуньскої з фондів релїґійних; справедливійша обсада вакуючих місць урядничих і той факт, що президент краю до Русинів займає зовсім инше становиско, не те неприхильне яке займав бар. Кравс. Нам видаесь навіть допись з „Буковини“ якимсь фабрикатом, бо дійстний дописуватель був би може і знав, кого власть краєва буковиньска предложила міністерству на згадану посаду інспектора науки язика руского. Але „Дїлу“ розходить ся від якогось часу о те, щоби за всяку цїну і при всякій нагоді подавати читателям своїм вісти алярмуючі і діскредитуючі політику „нового курсу“. Впрочім будучність недалека покаже, чи п. Янковский буде інспектором для науки язика руского....

Нехайже тепер наші читателї осудять самі, чи то розумно і порадно вводити сплетнї в політику та чи пристало то так па щирих і розважних політиків патріотів. Можна працї на неодно негодити ся, але не потреба чей сплетнями ширити незгоду в народі.

Перегляд політичний.

При оногдашних доповняючих виборах до сойму краєвого з курий громад сільських вибрані послами: в окрузї старомісків п. Казимир Біляньский 67 голосами против 39, котрі упали на о. Михайла Зубрицкого; в збараскім окрузї п. Тадей Федорович 73 голосами против 63, котрі упали на о. Александра Заячківского; в тарнобжеском окрузї ґр. Здислав Тарновский 101 голосами против 32, котрі упали на Івана Робака.

Президент Міністрів кн. Віндішґрец приймав оногди на авдієнциї послів Коронінього, Лаґіню, Спинчича, Наберґоя і Ґреґорчича в справі істрийских написий на урядах і заявив їм, що правительство поступає з однаковою прихильностию супротив всіх народностий належачих до держави.

В Палатї послів заповів міністер справ внутрішних Бакеґем проект закона о виконуваню практики ветеринарскої. Палата ухвалила відтак 170 голосами против 26 приступити до специяльної дискусиї над законом карним. — Міністер справ внутрішних заявив, що коли лїчене дифтериї сукровицею покаже ся добрим, то правительство приступить тогди до уряджения цїлком окремого інститута для виробу сукровицї.

Перенесенє тїла помершого царя з палати до церкви відбуло ся з великою парадою. Домовину несли цар, царевич Юрий, кн. Валїї, кн. Николай грецкий і другі вел. князї перебуваючі в Ливадиї, крім того міністер двору Воронцов-Дашков, ґен.-ад'ютанти Ріхтер і Черевин та князї Ґалицин і Барятиньский. За домовиною поступали цариця, доньки помершого і проча родина. З церкви вийшов проти тїла довгий ряд духовеньства. Домовину, на котрій спочивала царска корона, привезена з Москви, зложено відтак в церкві на катафальку. Підчас богослуженя була домовина отверта.

Зачувати, що цариця виїде по похоронї на Кавказ, щоби там доглядати свого недужаючого сина. Перед похороном царя, котрий не скорше закінчить ся аж в половинї сего місяця, не можна сподївати ся нїяких змін в російскім правительстві.

З Шанґаю доносять, що японьскі войска посунулись знов дальше і хотять зайти з заду хіньскій армії, котра під командою ґен. Сунґа боронить дороги до Пекіну. Зачувати, що правительство має завізвати всїх чужинцїв, щоби опи до 14 днїв виїхали з Пекіну. Цїсар хіньский велїв ґубернаторови з Нанкіна поїхати до Тієнтсїна і там відобрати печатку Лї-Гунґ-Чанґови.

Новинки.

Львів дня 8 падолиста.

— Іменованя і перенесеня. Ад'юнктами технїчними при Дирекциї почт у Львові іменовані Семен Шорнштайн і Кароль Адам. — Практиканта концептового Володислава Гаваньского перенесло Намісництво з Мисленич до Товмача. — Суплентом при семин. учит. в Терноноли іменований Людвик Скорецкий.

— Презенту на Хомчин надало ц. к. Намісництво о. Евґенови Левіцкому з Акрешор.

— Признанє за ревну службу одержав від краєвої Ради шкільної управитель школи в Потиличи Михайло Дуб з нагоди переходу в сталий стан спочинку.

— Фонд стіпендийний імени Омеляна Огоновского заснував ся при „Просьвітї“. Цїль фонду ще не означена; мабуть буде се для лїтератів. „Просьвіта“ дала на цїль двіста зр., наукове товариство ім. Шевченка сто зр. А дрібними датками зібрано вже 31 зр. Можна сподївати ся, що шануючи память автора історії пашої лїтератури, Русини зложать скоро фонд его імени, щоби з него була користь.

— Товариство „Просьвіта“. Головний видїл „Просьвіти“ мав дня 5 с. м. засїданє під проводом заступника голови п. Олександра Барвіньского. Заким приступлено до порядку дневного, заступник голови присьвятив посмертну згадку невіджалованому голові товариства бл. п. Омеляновп Огоновскому, піднїс его дїяльність наукову і громадяньску, его незрівнану лагідність і скромність в житю товарискім і вказав на страту, яку потерпіла „Просьвіта“ через смерть свого довголїтного взірцевого провідника. Слів сих вислухали члени видїлу стоячи — і се записано разом зі змістом промови заступника голови в протоколї засїдань видїлу па вічну памятку. Дальше видїл приняв до відомости заряджене заступни-

---

То нїхто лиш сенусити допускали ся від двайцяти лїт страшних убийств в Африцї. То з їх руки згинули: Бурман в 1863 р. в Канем, Фон дер Декен і его товариші на ріцї Джуба в 1865 р., панна Алексина Тінне в Уадї Абеджус в 1865 р., сьвященики Рішер, Мора і Пупляр в місиї Ґадамес на північ від Асджер, та богато инших — кровожадні союзники сенуситів виконували, бачите, практично їх науку на шкоду сьмілих подорожників.

В сїй справі розмавляв доктор нераз з Петром Баторим, Люїджім Ферратом, капітаном своєї фльоти, командантами войска та з другими достойниками кольонії. Чи могла би Антекірта видержати напад розбишаків морских? Чому би нї? видержала би, хоч всї укріпленя не були ще викінчені, коби лиш не спала на ню велика тьма ворогів. А що-ж би прийшло сенуситам з того, як би они взяли той остров? Стали би панами в цїлім заливі Сидри, на побережу киренейского півострова і в Тріполїсї.

Треба ще й на то не забути, що на полудневий всхід від Антекірти був малий островець Кенкраф. Той островець, котрий доктор не встиг ще укріпити, був тим дуже небезпечний, що міг би стати ся підставою для военної операциї неприятельскої фльоти. Доктор був для того на стілько осторожний, що велїв его підмінувати. Скали на острівци були для того на многих місцях підложені страшною материєю вибуховою.

Одна іскра електрична, пущена підморским дротом з Антекірти на остров, вистала би зовсїм, щоби розсадити цїлий Кенкраф зі всїм, що би на нїм було.

А саму Антекірту ось як укріплено. Побережні батериї були вже готові і треба ще лиш було визначити до їх обслуги віддїли войска. Мала кріпость була також вже зовсїм узброєна і готова кождої хвилї розпочати огонь своїми далеконосними пушками. При в'їздї до порту запущено богато торпедів під воду. „Феррато“ і три „Електріки“ були також приготовлені на всякий случай, чи то вижидати нападу, чи розбивати нападаючу фльоту. Лиш з полуднево-західної сторони не був остров добре укріплений. Із сего боку, куди не могли засягнути анї кулї побережних батерий, анї з пушок кріпости, можна було дуже легко дістати ся на остров. А то було вже за пізно і се місце укріпити.

Але чи то вже була певна річ, що сенусити хотять напасти на Антекірту? По правдї сказавши, не була то так легка річ, а було таки досить небезпечно та й треба було до того не малого приготовленя.

Люїджі ще не хотїв вірити, щоби сенусити на то зважили ся. Одного дня, коли доктор разом з Петром і з ним ходив оглядати укріпленя, він щось натякнув в тім взглядї.

— А я иншої думки — сказав ему на то доктор. — Антекірта богата і панує на всїх водах Сирти. Того досить, щоби вороги скорше, чи пізнїйше напали на остров. Сенуситам було би дуже на руку, коли-б они могли взяти сей остров.

— То річ певна — відозвав ся Петро і собі — а ми мусимо на такий случай бути добре узброєні.

— А я ще й для того бою ся нападу в недалекім часї — відозвав ся доктор Антекірт знову, — бо Сарканій єсть сторонником сенуситів; я знаю працї, що він був завсїгди їх аґентом за границею. Пригадайте собі ще й то, мої приятелї, що Поент Пескаде підслухав в домі Мояддема Сіді Газама, як там кілька разів в розмові згадувано про Антекірту. Сарканій знає дуже добре, що сей остров належить до доктора Антекірта, того, котрого він боїть ся і против котрого вислав був на Етні Ціроша. Що ему не удало ся там на Сицилїї, то схоче ся ему тут осягнути серед користнїйших обставин.

— А хиба-ж той чоловік вас особисто чогось ненавидить, пане доктор? — Спитав Люїджі — чи він вас знає?

— Може бути, що він видїв мене в Дубровнику — відповів доктор. — На всякий случай він знає, що я в тім містї зносив ся з родиною Баторих. Впрочім ему пригадали, що Петро ще жиє, під ту пору, коли Поент Пескаде вивів Сару з дворища Сіді Газама. Все то разом мусїло навести его на здогад, що Петро і Сара знайшли для себе пристановище на Антекіртї. Більше ему й не потреба, щоби підбунтувати против нас сенуситів, а ті певно не приняли би нас в комірне, коли-б взяли наш остров.

Був то досить ясний доказ. То правда, що Сарканій ще не знав, що доктор Антекірт — то таки сам ґраф Матій Сандорф, але він знав більше, як потреба, щоби его взяла охота відобрати від него спадкоємницю замку Артенак. Отже нїкому не стане дивно, що то він був тим, котрий підбунтував каліфа до военного походу на остров Антекірту.

Тимчасом насців день 3 грудня, але ще не було видко нїяких ознак, щоби лагодив ся якийсь напад на остров.

Радість з того, що працї раз зійшли ся

ом голови товариства устроене поминального богослуженя за бл. п. голову „Просьвіти“ в девятий день смерти покійного, ухвалив жертвувати з фондів товариства 200 зр. на засновок стіпендийного фонду імени Омеляна Огоновского при товаристві „Просьвіта“. Зі справ, які стояли на порядку дневнім, полагоджено між иншими отсї: упрошено найстаршого віком члена виділу о. Ал. Тороньского, щоби в неприсутности заступника голови п. Барвіньского, заступав его в веденю справ товариства і рішено покликати до виділу заступників виділових п. Григ. Врецьону і п. Осипа Маковея. — Принято до відомости справоздане читальні в Середпільцях і ухвалено постарати ся о улекшеня еї членам сходин. — Принято до відомости, що за місяці жовтень і падолист вийшла вже книжочка „Кобзар Тараса Шевченка часть I.“, вибір поезий для народу. Книжочка обіймаюча пять аркушів друку, продаеcь брошурована по 25 кр., оправлена по 35 зр. Вступне слово і примітки до тексту сего „Кобзаря“ злажив п. Антін Березиньский. — До бібліотеки товариства прислав вис. Виділ краевий XVI. том Актів городских і земских, а до музея ухвалено закупити рідкість між музичними інструментами — українські гусла, котрі по-при инші народні інструменти музичні прислав на сегорічну виставу славний наш композитор з України п. Лисенко. — На найблизшім засїданю мае ся розважати справу купна дому для „Просьвіти“. — Принято 17 членів.

— **На купно образу** п. Івасюка: „Хмільницкий під Зборовом“ збирають ся помаленьки гроші, так що хибуе лише 136 зр. Не треба забувати і о тім.

— **Забави.** Руске касино в Стрию уряджуе в неділю дня 18 с. м. в сали під Чорним орлом вечерок з танцями. Стрій для пань вовняний.

— **Наслідки неосторожности.** З Оришковець в повіті бобрецкім пишуть нам і о такім незвичайнім випадку. В ночи з 13 на 14 жовтня Мошко Ґрос з Оришковець завіз трупа свого сина, що помер рано, до Стрілиск нових, щоби там его поховати на окописку. Тому що в Стрілисках е пошесть і вартівники пильнують переїзжих, то Ґроса з небіщиком сином переловили, зробили на трупі обдукцию і пересьвідчили ся, що син Ґроса помер на холеру. Зараз др. М. Ясильковский і жандарм Перуцкий приїхали до Оришковець, зревідували родину Ґроса, чи здорова; і замкнули їх на пять днів в контумациї. Звідтам удав ся лїкар з жандармом до війта Миколи Гайта, казали ему поставити варту коло хати Ґроса, списали протокол і лишили війтови у фляшечцї троха карболю. Жінка Миколи, Гася, зваривши снїдане, побачила ту фляшечку, думала, що то горівка, напила ся і до 8 годин в страшних муках померла. Мала 43 роки і лишила трое сиріт.

— **Огні.** В Кобиловолоках теребовельского повіта підложив хтось огонь (здае ся Щепан Подборончиньский з Млиниск) під загороду Щепана Духницкого. Цїла загорода разом з 50 копами збіжа згоріла. Шкода не була обезпечена, а виносить 600 зр. Подборончиньского арештовано. — В Синевідзку вижнім в стрийскім повітї був знов огонь. Згоріли загороди господарів Шила і Турчина. Шкода обезпечена виносить 1660 зр. Причина огню незнана. — В яворівскім повітї були недавно три огнї: В Хотинци погоріла Хана Васерман; шкода 2050 зр. була обезпечена лише на 399 зр. Хтось підложив огонь. У Вільшаници погорів Осип Мацелюх; необезпечена шкода 350 зр. В Грушові згорів дім Адлера; обезп. шкода виносить 700 зр.

— **Замість на весїлє — на другий сьвіт.** В Бартківцї в березівскім повітї запивали ся три господарі. З них один Максим Карпо вийшов з коршми вечером, як казав, на весїле, що було у Бартківцї. Ішов понад Сян; упав в ріку і втопив ся. Рибаки зловили его в водї аж за тиждень.

— **Добрі дітоньки.** Яка незгода буває нераз в родинї, описуе нам один чоловік з околиць Волчищович в мостискім повітї. У Волчищовичах жив собі старий Павло Іваньский. Мав уже 75 лїт. Мешкав разом з синами Олексою і Іваном і з невісткою, а жінкою Олекси Варварою. Жили в незгоді; о що їм ходило, не знаю, але дня 26 жовтня з полудня, син Олекса разом з жінкою збили тяженько старого батька. Відтак Олекса вийшов з хати, а дома з побитим старцем остала ся Варвара. Та „добра“ невістка замкнула хату, добила на смерть старого, положила трупа на постели і накрила кожухом. Коли відтак люди приходили і питали ся, що старому такого, що лежить, Варвара казала, що „тато впили ся і сплять“. Але не могло се Варварі і еї мужеви пройти безкарно. Убийство старенького батька бачив его молодший син Іван, що мав 14 лїт. Молодий хлопчина не міг замовчати о цїлій справі, не бояв ся брата і дав знати війтови. Той доніс до староства і суд повітовий з Судової Вишнї увязнив доброго сина Олексу і ще лучшу невістку Варвару. Яка темнота страшна! — На Мазурах господар Пйорунек і шваґер его Кальфас з Радехів збили Іванови Дзедзїцови з Цисця голову каменем так тяжко, що Дзедзїц небавом помер від ран. То стало ся в сварцї.

— **Помилка.** Челядник різника Клїбавера в Кракові посмарував хлїб маслом, посипав їх сїркою і поклав їх в склепі, щоби щурі потроїли ся. Слуга Маґда Профіц, 29-лїтня жінка, збирала в понедїлок фартухи до праня і найшла той хлїб. Хоч знайома остерігала еї, щоби того хлїба не рушала, слуга з'їла его разом з кавою і того самого дня вечером померла.

— **Померла:** в Козлові Анна з Трильовских Величко, вдова по бл. п. о. Якові Величку з Угринова, проживши 84 роки.

Господарство, промисл і торговля.

— **В товаристві взаїмних обезпечень „Днїстер“** прибуло в місяци жовтни 1894 року 1886 важних обезпечень на суму 1,283.473 зр. обезпеченої вартости, — разом прото в десятьох місяцях с. р. доконано 19.348 важних обезпечень на суму 10,990.974 зр. в. а. вартости. Всїх поліс видав уже „Днїстер“ від початку свого існованя 35.922. — Шкід прибуло в місяци жовтни 29, отже разом з попередними було в тім роцї 166 случаїв шкід, котрі всї уже зліквідовано і з винятком 4 случаїв, в котрих здержано виплату по причинї веденого слїдства судового, всї прочі пошкодованим виплачено. Сума всїх 166 шкід виносить 42.373 зр. 43 кр., а понеже за сто шкід реассекурованих приходить 16.275 зр. 29 кр. до звороту, проте на власний рахунок позістала сума 26.098 зр. 14 кр., котра рівнае ся четвертій части (25 прц.) з суми узисканої премії.

В справі товариства взаїмного кредиту „Днїстер“ нема ще рішеня ц. к. суду краевого що до зареестрованя статутів, — длятого се товариство не може бути тепер ще введене в житє.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Будапешт 8 падолиста. В угорскім парляментї присьвятив президент Банфі посмертну згадку помершому цареви. Пос. Талї із крайної лївицї сказав тогди, що він констатуе, що навіть в так сумнїй хвили годї забути на то, що свого часу росийске войско вступило було на Угорщину. Палата приняла відтак з виїмкою скрайної лївицї з одушевленем слова свого президента.

Баден 8 падолиста. Найд. Архікн. Райнерови лучила ся вчера пригода. Кінь спотикнув ся і Найд. Архікнязь упав, але не зробив собі нїчого; без нїчиеї помочи сів знов на коня і поїхав дальше.

Триест 8 падолиста. В Чітта нуова переходила оногди вечером велика товпа підпитих молодих людий та викрикуючи ганьбила Славян а підносила оклики в честь Істриї. До більших ексцесів однакож не прийшло.

Париж 8 падолиста. На ультіматум Леміра заявило гавайске правительство, що уступить лиш перед силою. Французи виїзджають вже з Мадаґаскару.

За редакцию відповідає **Адам Креховецкий.**

всї разом, сповила всїх у красні мрії; лиш до одного доктора не мали приступу ті мрії. Гадка о недалекім вінчаню Петра Баторого з Сарою Садорфівною наповняла серця і уми всїх. З огляду на сю радістну подію вмавляли всї в себе, що минули вже злі часи і більше не вернуть ся. Поент Пескаде і Кап Матіфу були так само того певні та радували ся щастем других і тим, що будуть могли заедно жити собі вигідно.

— Аж не хоче ся вірити — говорить бувало Поент Пескаде.

— Що не хоче ся вірити? — питае Кап Матіфу.

— Що з тебе, мій Капуню, зробив ся череватий дук. Треба менї таки направду подумати о тім, щоби тебе оженити.

— Мене ... оженити?

— А вже ж, з якоюсь хорошенькою і маленькою жіночкою.

— Чому-ж аж маленькою?

— Бо годї инакше! Велика, хороша жінка!... Панї Капова Матіфу!... Оттак би тобі придала ся, що, може не правда? Але такої треба би нам шукати для тебе хиба де в Патаґонії!

Але заким би де знайшла ся жінка для Капа Матіфу — хоч, коли-б вже конче потреба, то й ему можна би підобрати пару — займав ся Поент Пескаде весїлем Петра і Сари Сандорфівної. За призволенем доктора лагодив він плян для народного торжества з музикою, танцями і співами, з вистрілами з пушок та з великим пиром під голим небом. Відтак мала відбути ся серенада і похід зі смолоскипами. А він знав ся на таких річах. То-ж то буде величаво! Довго, довго будуть люди о тім згадувати!

Але тій загальній веселости мав вже в самім зародку прийти конець.

В ночи з 3 на 4 грудня задзвонили електричні дзвіночки в комнатї доктора в ратуши. Була як раз десята година.

Доктор і Петро вийшли зараз із сальону, де вечером сиділи з панею Баторовою і Сарою Сандорфівною. Увійшовши до комнати, побачили они, що то дала знак сторожа войскова із середного горба на Антекіртї. Завелась зараз розмова телефоном і сторожа дала знати, що від полудневого всходу підходить якась фльотиля, котрої силу серед темноти годї розпізнати.

— Нехай зараз збере ся воєнна рада — приказав доктор.

В десять минут опісля зібрали ся на на раду доктор, Петро, Люджі, капітани Нарзос і Кестрік та команданти войска. В чверть години пізнїйше пішли всї до порту і станули тут на самім кінци великої греблї, на котрім сьвітила ся лїхтарня морска.

Із сего місця, що лиш мало виставало понад море, годї було розпізнати фльотилю; з горба серед острова лїпше було видко. А при помочи осьвітленя полуднево-всхідного овиду можна було без сумнїву розпізнати число кораблїв і побачити, як они підходять під остров.

Але чи то добре було зраджувати таким способом положене острова? Доктор був тої гадки, що то нїчого не вадить, бо неприятель і без того не плив на ослїп; він мусів знати положене Антекірти і нїщо не було би здержало его в походї.

(Дальше буде).

З друкарні В. Ловиньского під зарядом В. І. Вебэра.